

Malmö
University
Electronic
Publishing

Digitalisering av en forskare

Rapport från ett projekt

Jan Nilsson

Jessica Lindholm

Peter Nilén

Detta är en tryckt version av en rapport publicerad av *Digitala informationstjänster, Bibliotek och IT, Malmö högskola*.

Länk: <http://hdl.handle.net/2043/8512>

Uppdrag

Ingrid Elam, docent i litteraturvetenskap, områdesprefekt på område K3 från 2003, för närvarande dekan vid område Kultur och samhälle, Malmö högskola

Ingrid Elam uttryckte under våren -09 önskemål om att hela hennes publikationsproduktion, under de år hon varit verksam vid Malmö högskola, skulle göras tillgänglig i elektronisk form via MUEP (Malmö University Electronic Publishing, www.mah.se/muep). Materialet bestod av tre egna verk, fyra texter publicerade i olika antologier samt fyra essäer publicerade i olika tidskrifter. Totalt cirka 100 sidor. Se bilaga 1 över texterna.

Bakgrund och önskemål

Projektets ena mål är att se till att texterna finns kvar även efter det att ursprungspublikationerna, tidskrifter och böcker, är slutsålda och/eller svårtillgängliga. Det finns ett behov av att i framtiden kunna använda texterna, till exempel i undervisningssituationer.

Det andra målet är att det finns ett stort behov för ett lärosäte av Malmö högskolas typ att öka synligheten av medarbetarnas vetenskapliga produktion. I och med att många fulltexter läggs, och kan läggas i MUEP, ges möjligheten att ur denna databas extrahera forskares eller forskargrupperns publikationer och exponera i andra tjänster, till exempel Google.

Projektdeltagare

I projektet har deltagit:

Jan Nilsson, sammankallande

Jessica Lindholm

Peter Nilén

Genomförande

Följande moment identifierades vid en genomgång av processen; insamlande av material och införskaffandet av tillstånd att e-publicera, katalogisering och indexering i LIBRIS, scanning samt publicering i MUEP och Swepub.

Upphovsrätt

Ingrid Elam innehar den ideella upphovsrätten till samtliga sina texter. När det gäller den ekonomiska upphovsrätten kan den genom avtal överlåtas till till exempel ett förlag eller en tidskrift. Oftast gäller detta avtal för en begränsad upplaga eller en begränsad tid.

Vi har arbetat på Ingrid Elams uppdrag och använt detta som ett argument i diskussionen med förlag och tidskrifter. I de fall dessa inte har velat att vi publicerar hela texterna har vi låtit oss nöja med detta. Inga avtal har skrivits. Däremot har loggbok förts över vilka kontakter som tagits och vad dessa resulterade i.

Ett problem var att många av texterna innehöll bilder med annan upphovsrättsinnehavare än författaren. Detta löste med att samtliga bilder bortmaskades vid scanningen.

Införskaffande av tillstånd att publicera

När det gällde kontakterna med utgivande förlag gjorde vi bedömningen att det skulle underlätta införskaffandet av publiceringstillstånd om vi använde oss av telefonkontakt i stället för brev eller e-post. Detta är en tidskrävande metod och inför en eventuell fortsättning bör andra metoder, som till exempel ett färdigt formulär utskickat med post eller e-post, prövas.

Resultatet blev att av Elams egna tre verk fick vi tillstånd att publicera hela texterna i två fall och i det tredje tio sidor. När det gäller den sistnämnda hade vi fått tillstånd att publicera hela texten men förlaget ändrade sig med hänvisning till att de själva kunde digitalisera, publicera och sälja.

Av de fyra antologitexterna fick vi tillstånd att publicera en i sin helhet, för två av texterna fick vi tillstånd att publicera 1-2 sidor. Det fjärde förlaget har vi inte lyckats komma i kontakt med.

Av tidskriftstexterna fick vi i alla fyra fallen tillstånd att publicera hela texterna.

Materialinsamling

Ingrid Elam innehade själv två av texterna i word-format. I samband med kontakterna med förlag/tidskrift har vi efterfrågat om övrigt material redan fanns i digital form. Detta fanns i ett fall och vi blev lovade en kopia men denna levererades inte. I övrigt har vi använt våra egna tidskriftssamlingar samt köpt bokmaterialet via förlag, bokhandel eller antikvariat.

LIBRIS

Samtliga texter har i mån av behov katalogiserats och indexerats i LIBRIS.

Scanning

Scanning kan göras med olika metoder och med olika kvaliteter. Vårt krav var att resultatet skulle bli en fullt sökbar pdf-fil. Uppdraget gick till Holmbergs i Malmö som vi redan har avtal med för denna typ av tjänster.

Vi beslöt oss för att till varje text bifoga ett försättsblad med uppgifter om var texten hämtats från samt ett eftersättsblad med utgivande förlags/tidskrifts logotyp och webblänk.

Scanningen genomfördes utan problem och filerna levererades efter en vecka. I och med det ringa omfånget på materialet fanns i alla fall utom ett, inget behov av att skära sönder böckerna och tidskriftshäftena vid scanningen. Materialet kommer att returneras till biblioteket och i vissa fall införlivas med samlingarna.

SwePub

SwePub är en söktjänst för svensk forskning som lanseras under senare delen av 2009.

SwePub syftar till att öka tillgängligheten till det som svenska forskare publicerar, inte minst i elektronisk form, och samtidigt ge bättre underlag för redovisning av forskning. Ingrid Elams publikationer kommer via MUEP att bli en del av det som finns i SwePub.

ref: <http://www.swepub.se/>.

Kostnader

Kostnaderna för projektet kan beräknas som summan av kostnaden för scanningen plus arbetskostnaderna. Scanningen kostade 18:-/sida, det vill säga 1800:- plus moms.

Nedlagd arbetstid är svårare att beräkna men kan uppskattas till cirka 40 timmar, totalt för alla inblandade medarbetare (bibliotekarier), á 400:-/timme. Sammanlagt 16 000:-.

Totalkostnad för projektet blir då 17 800:-.

Slutsatser

Projekt av den här typen är relativt enkla att driva. Omfånget av materialet är känt och målet med arbetet är klart. Arbetet går att rationalisera och standardisera. Därmed minskar den största kostnaden, nedlagd arbetstid.

Det finns flera fördelar med att digitalisera enskilda forskares vetenskapliga produktion. En är att det är helt i linje med rektorsbeslutet 2003, se bilaga 2, att alla texter publicerade av forskare vid Malmö högskola också bör publiceras/länkas i MUEP. En annan är att det ger, både den enskilde forskaren, respektive område samt Malmö högskola som helhet, möjlighet att synliggöra och profilera den forskning som bedrivs vid högskolan.

Vi menar att det vore önskvärt att, i projektform, fortsätta med digitaliseringsarbetet. Detta för att kunna utarbeta rationella rutiner så att ett mer omfattningsrikt material kan tas om hand på ett kostnadseffektivt sätt. Andra skäl att gå vidare med arbetet är att utreda upphovsrätten för tidskriftsartiklar, att testa modeller för kontakt med förslagen samt utarbeta rutiner för kontakter med forskarna. Arbetet kommer att koncentreras till de humanistiska och samhällsvetenskapliga områdena. Teknik och medicin har som bekant en mycket längre tradition av digital publicering.

Bilaga 1: textförteckning

1. **Tegnér och författarrollen. Tegnérsamfundets årsskrift 2005**
2. **Min obetydliga beundran. Martina von Schwerin och den moderna läsarens födelse. Norstedts. Stockholm 2004 (270 s.)**
3. **Ny svensk prosa. Svenska institutet 2003 (Även utgiven på engelska, spanska, ryska, och franska.)**
4. **Om läsning** i Kunskapens kretsar. Essäer om kunskap, bildning och vetenskap genom tiderna. Red Charlotte Christensen-Nugues, Gunnar Broberg och Svante Nordin, Signun, Stockholm 2008, s107-119.
5. **Kvalitet i litteraturen** i Den omätbara kvaliteten. Red. Lars Strannegård. Norstedts akademiska förlag. Stockholm 2007. S41-55.
6. **Dissonance: the Fortunes of Byron in Sweden** I the Reception of Byron in Europe. Ed. By Richard A Cardwell. London 2005. Vol 2, pp381-386
7. **Runeberg som kritiker** i Historiska och litteraturhistoriska studier 79. Svenska
8. **Säkra kort bland debutanterna. Litteraturen i Sverige 2003. (Nordisk tidskrift 3/2004)**
9. **Snart dör de olympiska spelen (Framtider 4/2003)**
10. **Svart hål, slocknad sol**, Lyrikvännen 3/2003
11. **Bra år för kvinnliga novellister. Litteraturen i Sverige 2002. (Nordisk tidskrift 3/2003)**

Bilaga 2

Distribution av avhandlingar och annat forskningsmaterial

För att få en samlad överblick och en bred tillgänglighet när det gäller produktion, distribution och lagerhållning av publikationer utgivna vid Malmö högskola eller i samarbete med annan beslutas följande:

Tryckta publikationer

- Ansvaret för distribution och lagerhållning av publikationer utgivna vid Malmö högskola vilar på respektive område. BIT kan åta sig att sköta detta efter överenskommelse med områdena.
- Alla publikationer skall skickas i fyra exemplar till rektorsämbetet. Ett till rektor, ett till forskningskoordinatören, ett till informationsavdelningen och ett avsett för visningshylla i Tornhuset.
- Alla tryckta publikationer skall skickas i fem exemplar till BIT för distribution till samtliga bibliotek i organisationen.
- För publikationer som ges ut av annan än Malmö högskola, t.ex. avhandlingar av forskare vid Malmö högskola som formellt framläggs vid annat lärosäte, åligger det respektive område att se till att åtminstone ovanstående nio exemplar distribueras internt inom Malmö högskola.

Elektronisk publicering i Malmö University Electronic Publishing (MUEP)

- Allt tryckt material publicerat i högskolans publikationsserier skall, om inga särskilda skäl föreligger, också publiceras i elektronisk form i MUEP.
www.bit.mah.se/publications
- För avhandlingar som, av forskare vid Malmö högskola, formellt läggs fram vid annat lärosäte gäller att författarna, och området, bör sträva efter att dessa också publiceras/länkas i MUEP.
- För artiklar som publiceras i andra publikationer än de som ges ut vid Malmö högskola gäller att författarna, och området, bör sträva efter att dessa också publiceras/länkas i MUEP.
- Varje område bör sträva efter att så noggrant som möjligt förteckna bidrag av forskare/lärare vid Malmö högskola i publikationer utgivna utanför Malmö högskola.

Beslut i detta ärende har fattats i närvaro av förvaltningschef Kjell Gunnarsson. Föredragande har varit chefen för Bibliotek och IT Tomas Christiansson.

Lennart Olausson

Rektor

MALMÖ UNIVERSITY

Malmö
University
Electronic
Publishing

Malmö
2009